

رشد آموزش پیش دبستانی
دوره سوم، شماره ۱
پاییز ۱۳۹۰

در برنامه انس با قرآن همه کودکان موفقند!

مسعود تهرانی فرجاد

کلیدواژه‌ها:
یاددهی - یادگیری،
انس با قرآن کریم.

اشاره

از موضوعات اساسی در امر تعلیم و تربیت، ویژگی‌ها و نگرش‌های مربی در فرآیند یاددهی - یادگیری است. فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی فرصتی است تا به ابعاد مختلف و اهم موضوعات گوناگون در عرصه تعلیم و تربیت کودکان توجه شود. انتشار این شماره مجله مقارن با ایام مهر ماه و شروع سال تحصیلی است، که تبریکمان را به شما همراهان و خوانندگان گرامی عرض می‌داریم. در این آغازین فصل و ایام بهار تعلیم و تربیت توجه به «چگونگی نگرش مربیان و هم‌چنین والدین کودکان پیش‌دبستانی به نقطه پایان مسیر فرآیند برنامه قرآن کریم در این دوره از مهم‌ترین موضوعات است که به توفیق الهی در این نوشتار به آن می‌پردازیم.

به طور کلی در فرآیند یاددهی - یادگیری بین «علاقه و پذیرش» کودک از یک سو و «احساس موفقیت و پیروزی» وی از سوی دیگر ارتباط معناداری وجود دارد. از این رو، ضروری است در برنامه و فعالیت‌هایی که در عرصه قرآن کریم به کودکان عرضه می‌شود به رابطه بین میزان «علاقه» با میزان «موفقیت» کودک توجه شود.

حتماً شما مربی و خواننده گرامی تا به حال با برنامه انس با قرآن کریم مصوب شورای عالی آموزش و پرورش (۱۳۸۷) آشنا شده‌اید. در تبیین رویکرد و اصول این برنامه آمده است: «هر فعالیتی که زمینه آشنایی، علاقه و ارتباط کودک را با قرآن کریم فراهم آورد و موجب علاقه او به قرآن و ادامه یادگیری آن شود، انس با قرآن در دوره پیش‌دبستان محسوب می‌شود. سرانجام این فعالیت‌های قرآنی به معنای رسیدن کودکان به حد خاص از یادگیری نیست، بلکه زمینه‌ساز علاقه ایشان به قرآن کریم و یادگیری آن است.»

بر این اساس آنچه برای ما مربیان ضرورت دارد، این است که از نظر محتوا، فعالیت‌ها و شیوه‌هایی استفاده کنیم که عموم کودکان با آن ارتباط برقرار کنند. به عبارت گویاتر، از اصلی‌ترین موضوعات در فرآیند انس با قرآن کریم این است که همه کودکان احساس موفقیت کنند.

کودک پیش‌دبستانی به دلیل ویژگی‌های رشدی و ظرفیت‌های سنی‌اش به ویژه اصل تفاوت‌های فردی باید مورد توجه قرار گیرد. هر کودک باید فقط با خودش مقایسه شود و به میزان توان و تلاش خود تشویق شود. از این رو کم و کیف فعالیت‌های قرآنی باید در حد توان عموم کودکان باشد به نحوی که همه در آن احساس موفقیت کنند. تمام اجزای اوارکان فعالیت‌های قرآنی اعم از محتوا، روش، مربی، فضا و... باید برای کودک خوشایند باشد، به طوری که از آن‌ها

● تمام

اجزا و ارکان فعالیت‌های قرآنی اعم
از محتوا، روش، مربی، فضا و... باید برای کودک
خوشایند باشد، به طوری که از آن‌ها خاطره‌ای
خوش و تجربه‌ای شیرین داشته باش

خاطره ای

خوش و تجربه‌ای شیرین داشته باشد و او را در ادامه فعالیت‌ها تا پایان سال و ان شاء الله دوره‌های بعدی تحصیلی علاقه‌مند سازد.

از آن جا که هر آغازی را انجامی است، در این نخستین روزها و ماه‌های سال تحصیلی (۹۰ - ۹۱) باید به پایان راه، اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۱، ببیندیشیم و تلاش، توان و نگرش خود را به این نکته مثبت و مهم سوق دهیم که «در فرایند برنامه‌انس با قرآن کریم در دوره پیش دبستان همه کودکان حق دارند طعم شیرین موفقیت را بچشند»

اگر از ابتدا با چنین نگرش و باوری به عرصه برنامه و فعالیت‌های قرآنی گام نهیم، همواره مترصد فرصت‌ها و موقعیت‌هایی هستیم که تک تک کودکانمان را با قرآن کریم آشنا، علاقه‌مند و مأنوس سازد. نقطه مقابل این نگرش این است که به جای آن که دغدغه انس کودکان را با قرآن کریم داشته باشیم، صرفاً به آموزش محتوای خاص و رساندن همه کودکان به حد خاصی از یادگیری ببیندیشیم تا در عمل منجر به قهرمان پروری (و موفقیت برخی از کودکان) شود. اما مربی پیش دبستان هم چون مادری مهربان و

دلسوز سفره‌ای رنگین و متنوع از طعام مفید برای کودکانش (با محتوای متنوعی از قلمروهای انس با قرآن کریم) می‌گسترده تا هر کودکی به ذائقه خود (توان و ظرفیت فردی) آن چه دوست دارد (می‌تواند) از این سفره بهره بگیرد. هم چنین، همانند دیده بان تیزبین و ماهری است که با ایجاد فرصت‌های گوناگون و با ارائه محتوای مناسب در قلمروهای متنوع انس با قرآن، مانند: آموزه‌ها، داستان‌ها، حفظ برخی از سوره‌های کوتاه

همراه با شناخت و فهم کلی از آن‌ها و... در قالب فعالیت‌های مناسب از قبیل جمع خوانی آیات، سوره‌ها و سرودهای قرآنی، قصه، بازی، نمایش خلاق و... تک تک کودکان خود را به قرآن کریم علاقه‌مند و مأنوس کند. تا بیش از هر تصویری این باور نسبی در ذهن کودک ایجاد شود که «قرآن کتابی پر از حرف‌های خوب و قصه‌های شنیدنی و پندآموز از طرف خداوند مهربان است.» بر این اساس ضروری است از همین ابتدای سال تحصیلی به پایان این مسیر و هم سفرانمان، کودکان پیش دبستانی، ببیندیشیم و این نگرش مثبت را در خود نهادینه کنیم که در برنامه انس با قرآن کریم دوره پیش دبستان «همه کودکان موفقند.»

● این باور

نسبی باید در ذهن کودک ایجاد شود که قرآن کتابی پر از حرف‌های خوب و قصه‌های شنیدنی و پندآموز از طرف خداوند مهربان است